

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № _____
від _____ 2024 р.
засідання вченої ради НУБіП України
сектор _____

Станіслав НІКОЛАЄНКО

Освітньо-наукова програма вводиться в дію
з 01 вересня 2024 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Психологія»

підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

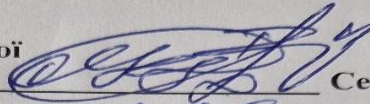
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Кваліфікація: Доктор філософії

*Стандарт вищої освіти затверджено
наказом МОН України від «20» липня 2022 р. № 646*

Київ – 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія»

Проректор з науково-педагогічної
роботи та розвитку _____

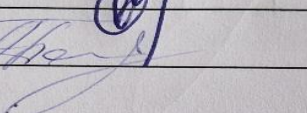
Сергій КВАША

Завідувач відділу аспірантури _____

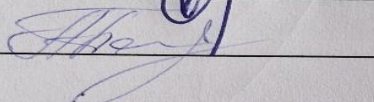
Віталій ВАКУЛЕНКО

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету _____

Інна САВИЦЬКА

Гарант освітньо-наукової
програми _____

Олексій ПОЛУНІН

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма (ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (PhD) рівні за спеціальністю «Психологія» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Розроблено проектною групою у складі:

1. **Полунін Олексій Васильович**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, гарант програми
2. **Шмаргун Віталій Миколайович**, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології
3. **Мартинюк Ірина Анатоліївна**, кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри психології
4. **Олійник Оксана Олексіївна**, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Титаренко Тетяна Михайлівна**, головний науковий співробітник, дійсний член (академік) НАПН України, доктор психологічних наук, професор, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України.
2. **Миронець Сергій Миколайович**, доктор психологічних наук, завідувач кафедри психології Державного торговельно-економічного університету, м. Київ

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 053 «Психологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет біоресурсів і природокористування України, Гуманітарно-педагогічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	PhD Доктор філософії
Офіційна назва освітньо-наукової програми	«Психологія»
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом PhD, одиничний 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Акредитація первинна
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	ОС «Доктор філософії»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://nubip.edu.ua/node/46601
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Формувати здатність здійснювати власні наукові дослідження у галузі психології, спрямовані на розв'язання актуальних проблем українського суспільства, розробляти та запроваджувати новаторські наукові підходи до вирішення психологічних проблем у різних сферах практики, збагачувати вітчизняну психологічну науку фундаментальними та прикладними знаннями.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	05 «Соціальні та поведінкові науки» 053 «Психологія»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	Підготовка до здійснення самостійних наукових досліджень у галузі психології розвитку особистості Ключові слова: методика дослідження, дисертаційна робота, методологія психології, викладання психології, педагогічна практика, новітні галузі психології, розвиток особистості
Особливості освітньо-наукової програми	Пропоновані навчальні дисципліни дають можливість сформувати інтегративне розуміння психології розвитку особистості; передбачається підготовка до роботи у закладі освіти
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахова діяльність у сфері психології Посади згідно класифікатора професій України

	2445.2 – психолог, 2445.2 – практичний психолог, 1232 – головний психолог, 2412.2 – професіонал з розвитку персоналу; Місце працевлаштування. Навчальні заклади усіх рівнів та видів, підприємствах та організації, заклади охорони здоров'я, центри практичної психології, соціальні служби, консультаційні центри, науково-дослідні заклади, установи з питань виконання покарань, юридичні установи з надання експертних послуг.
Подальше навчання	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: навчання на четвертому науковому рівні вищої освіти (доктор психологічних наук); освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підхід до викладання та навчання передбачає: - упровадження принципів студентоцентрованого навчання з метою врахування освітніх цінностей та потреб суб'єкта навчальної діяльності; - організацію навчальної діяльності на засадах особистісно-орієнтованого навчання; - упровадження інтерактивних методів навчання з метою формування професійних навичок, що забезпечують розвиток критичного мислення у здобувачів та соціальних навичок (soft-skills); - тісну співпрацю здобувачів із викладачами та науковцями, задіяними у сфері психології; - підтримку та консультування студентів з боку науково-педагогічних НУБіП України і галузевих науково-дослідних інститутів; залучення до консультування здобувачів визнаних фахівців-практиків психологічної науки; - інформаційну підтримку студентів щодо участі у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); - сприяння участі здобувачів у студентських наукових олімпіадах, конкурсах, організовуваних профільним Міністерством та Міністерства освіти і науки України; - залучення здобувачів до виконання окремих завдань в розрізі бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт.
Оцінювання	Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю. <i>Поточний контроль</i> знань здобувачів проводиться в усній (опитування за результатами опрацьованого матеріалу) та письмовій (підсумкові роботи по завершенню опанування модуля) формах. <i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою. У межах навчальних дисциплін позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо студентом набрана необхідна кількість балів та він виявив бажання отримати відповідну оцінку.

	Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності студентів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують рівень відповідності наукової праці вимогам, які висуваються до дисертаційних робіт. Захист наукових робіт здобувачів та оцінювання рівня їх якості відбувається відповідно до вимог, що висуваються до такого типу наукових робіт.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології (що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань для теорії та практики), застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до наукового мислення (високий рівень абстрактного мислення, аналізу й синтезу) та креативного підходу у вирішенні наукових задач. ЗК 02. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на підґрунті системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ЗК 03. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 04. Здатність презентувати результати власних наукових досліджень й обґрунтовувати їх унікальність в інформаційному просторі.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 01. Здатність застосовувати сучасні інструменти, електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, зокрема, для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері психології. СК 02. Здатність до глибинного аналізу науково-практичних проблем у галузі психології та прогнозування шляхів їх розвитку й розв'язання. СК 03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій школі. СК 04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері психології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК 05. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти. СК 06. Здатність до рефлексії, саморозвитку, провадити наукову діяльність в умовах невизначеності.
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології. ПРН 02. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. ПРН 03. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми; формулювати і перевіряти гіпотези,	

використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні дані систематичних аналізів, мета-аналітичних досліджень та літературних оглядів; визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

ПРН 04. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

ПРН 05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.

ПРН 06. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

ПРН 07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

ПРН 08. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій, у тому числі у міжнародних виданнях.

ПРН 9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

ПРН 10. Займатись саморозвитком: аналізувати свої професійні можливості, ставити перед собою завдання підвищення професійної кваліфікації та мобільності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітньо-наукову програму, відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти, є співробітниками університету, мають науковий ступінь та вчене звання, підтверджений рівень наукової і фахової підготовки.
Матеріально-технічне забезпечення	Охоплює: навчальні корпуси з навчальними аудиторіями, гуртожитки, комп'ютерні класи, пункти харчування, точки безкоштовного бездротового доступу до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання аудиторій, спортивні зали та стадіон, Центр соціально-психологічної служби.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://nubip.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Усі зареєстровані в університеті користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-наукової програми викладені на освітньому порталі «Навчальна робота»: https://nubip.edu.ua/node/1104/5. Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад один мільйон примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, у т. ч. рідкісних видань, спеціальних видів науково-технічної літератури, авторефератів дисертацій (з 1950 р.), дисертацій (з 1946 р.), більше

	500 найменувань журналів та більше 50 назв газет. Фонд комплектується матеріалами з різних галузей наук, у тому числі і з психології. Бібліотечне обслуговування читачів проводиться на 8 абонементах, у 7 читальних залах на 527 місць, з яких: 4 галузеві, 1 універсальний та 1 спеціалізований читальний зал для викладачів, аспірантів та магістрів (Reference Room); МБА; каталоги, у т. ч. електронний (понад 206292 одиниць записів); бібліографічні картотеки (з 1954 р.); фонд довідкових і бібліографічних видань. Щорічно бібліотека обслуговує понад 40000 користувачів, у т. ч. 14000 студентів. Книговидача становить понад 1 млн. примірників на рік. Читальні зали забезпечені бездротовим доступом до мережі Інтернет. Усі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: https://nubip.edu.ua. Цифрова бібліотека НУБіП України була створена у листопаді 2019 р., доступна з мережі Інтернет та містить зараз 790 повнотекстових документи, серед них 150 навчальних підручників та посібників, 117 монографій, 420 авторефератів дисертацій, 98 оцифрованих рідкісних та цінних видань з фондів бібліотеки (1795 – 1932 рр.). Важливим електронним ресурсом також є електронна бібліотека (з локальної мережі університету), де є понад 6409 повнотекстових документів (підручників, навчальних посібників, монографій, методичних рекомендацій). З січня 2017 р. в НУБіП України відкрито доступ до однієї із найбільших наукометричних баз даних Web of Science. З листопада 2017 року в НУБіП України відкрито доступ до наукометричної та універсальної реферативної бази даних SCOPUS видавництва Elsevir. Доступ здійснюється з локальної мережі університету: http://www.scopus.com. База даних SCOPUS індексує близько 22000 назв різних видань (серед яких 55 українських) від більш, ніж 5000 видавництв. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на навчально-інформаційному порталі НУБіП України: http://elearn.nubip.edu.ua.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі вищої освіти мають можливість у рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО-партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів. Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів навчання.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма передбачає можливість навчання іноземних громадян.

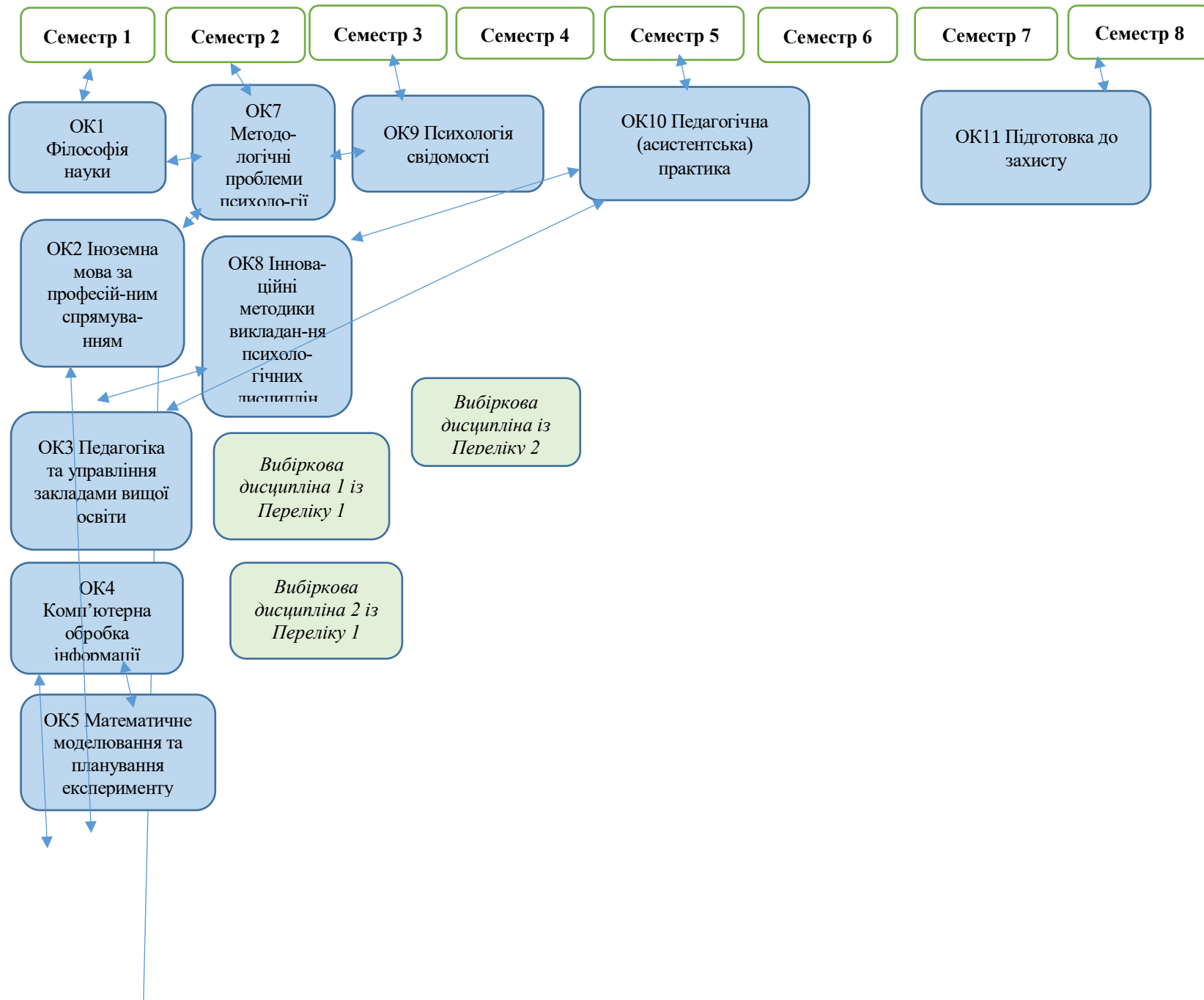
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	екзамен
ОК 3	Педагогіка та управління закладами вищої освіти	4	екзамен
ОК 4	Комп'ютерна обробка інформації	4	екзамен
ОК 5	Математичне моделювання та планування експерименту	4	екзамен
ОК 6	Методика дослідження та організації підготовки дисертаційної роботи	4	екзамен
2. ЦИКЛ СПЕЦІАЛЬНОЇ (ФАХОВОЇ) ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 7	Методологічні проблеми психології	4	екзамен
ОК 8	Інноваційні методики викладання психологічних дисциплін	4	екзамен
ОК 9	Психологія свідомості	4	екзамен
ОК 10	Педагогічна (асистентська) практика	4	залік
ОК11	Підготовка до захисту дисертаційної роботи	3	
Вибіркові компоненти ОНП			
<i>вільного вибору студента за спеціальністю (студент обирає 2 дисципліни з переліку 1 і 1 дисципліну з переліку 2)</i>			
<i>Перелік 1</i>			
ВК 1.1	Психологічна безпека особистості	5	екзамен
ВК 1.2	Психологічні основи здоров'я	5	екзамен
ВК 1.3	Психологія розвитку обдарованої особистості	5	екзамен
ВК 1.4	Акмеологія	5	екзамен

ВК 1.5	Психогенетичний потенціал особистості	5	Екзамен
<i>Перелік 2</i>			
ВК 2.1	Картина світу особистості	5	екзамен
ВК 2.2	Психологія подолання невизначеності	5	екзамен
ВК 2.3	Дослідження часу: психологічні експерименти і філософські рефлексії	5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		45	
Загальний обсяг вибірових компонентів		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОНП		60	

2.2. Структурно-логічна схема

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності 053 «Психологія» проводиться у формі публічного захисту дисертації, завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти «доктор філософії» із присвоєнням освітньої кваліфікації: «доктор філософії із психології».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ВК1	ВК2	ВК3
ЗК 01	+	+				+	+	+	+		+	+	+	+
ЗК 02	+			+	+	+	+		+		+	+	+	+
ЗК 03		+								+				
ЗК 04		+	+	+				+		+	+			
СК 01				+	+									
СК 02	+						+		+			+	+	+
СК 03			+					+		+				
СК 04					+	+	+				+			
СК 05		+				+		+	+					
СК 06	+	+									+			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ВК1	ВК2	ВК3
ПРН 01	+					+								
ПРН 02			+			+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН 03					+	+	+				+			
ПРН 04				+		+								
ПРН 05				+		+								
ПРН 06	+					+					+	+	+	+
ПРН 07						+	+		+					
ПРН 08		+				+					+	+	+	+
ПРН 09			+					+		+				
ПРН 10		+				+				+	+			